

Nr 34

Utlåtande i anledning av väckta motioner om studiesocialt stöd till vuxna studerande m. m.

Andra lagutskottet har till behandling förehaft sex inom riksdagen väckta motioner, nämligen

1) de likalydande motionerna nr 25 i första kammaren av herrar *Wallmark* och *Schött* samt nr 42 i andra kammaren av herrar *Carlshamre* och *Nordgren*,

2) de likalydande motionerna nr 94 i första kammaren av fru *Olsson*, *Elvy*, m. fl. och nr 129 i andra kammaren av herr *Elmstedt* m. fl., samt

3) de likalydande motionerna nr 396 i första kammaren av herr *Larsson*, *Thorsten*, och herr *Dahlén* samt nr 499 i andra kammaren av herrar *Westberg* och *Larsson* i Hedenäset.

Motionerna I: 25 och II: 42 samt I: 94 och II: 129 har i sin helhet hänvisats till lagutskott, medan motionerna I: 396 och II: 499 hänvisats till lagutskott beträffande frågan om utredning av ett effektivt studiesocialt system för vuxenstuderande och yrkandet om vuxenutbildningsbidrag till korrespondensstuderande, dock ej i fråga om medelsanvisning. Motionerna i övrigt har hänvisats till statsutskottet.

Motionsyrkandena

I *motionerna I: 25* och *II: 42* har yrkats, »att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa

a) om skyndsam utredning och förslag rörande utformningen av ett studiefinansieringssystem för vuxenstuderande med beaktande av de i motionerna anförda synpunkterna;

b) om att den under a) föreslagna utredningen och övriga utredningar på vuxenutbildningens område samordnas på sådant sätt, att det blir möjligt att i ett sammanhang ta ställning till hela frågan om reformering av vuxenutbildningen».

I *motionerna I: 94* och *II: 129* har yrkats, »att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om skyndsam utredning och förslag beträffande frågan om det studiesociala stödet till de korrespondensstuderande enligt i motionen anförda grunder».

I *motionerna I: 396* och *II: 499* har, såvitt nu är i fråga, yrkats, *dels* att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om »skyndsam

utredning i syfte att behandla frågan om ett effektivt studiesocialt system för de vuxenstuderande, som ger dem möjlighet att på hel- eller deltid uteslutande ägna sig åt studier», dels att riksdagen måtte besluta att »vuxenutbildningsbidrag enligt de regler som nu gäller för elever vid statliga vuxengymnasier, statsunderstödda kvällsgymnasier m. fl. läroanstalter fr. o. m. läsåret 1966/67 skall utgå även till korrespondensstuderande, som bedriver motsvarande studier, för bevistande av preparandkurser».

Beträffande de skäl motionärerna anfört till stöd för sina yrkanden får utskottet, i den mån redogörelse därför icke lämnas i det följande hänvisa till motionerna II: 42, II: 129 och II: 499.

Gällande bestämmelser m. m.

Utbildning av vuxna studerande sker i en mängd olika former. Vuxen studerande kan exempelvis vinna inträde vid yrkesskolor och statliga eller statsunderstödda utbildningsanstalter. Undervisning kan ges genom enskilda företag och organisationer. Utbildningen kan bedrivas på såväl dagtid som kvällstid. Studierna kan vidare bedrivas på brevskola och då även i kombination med muntlig undervisning. Utbildning av vuxna sker dessutom i form av omskolning o. d. i arbetsmarknadsstyrelsens regi.

Bestämmelsen om studiesocialt stöd åt vuxna studerande vid gymnasier, yrkesskolor och en del andra skolformer finns i studiehjälpsreglementet. Till studerande, som börjar sina studier efter det kalenderår han fyller 21 år utgår utan behovsprövning *förhöjt studiebidrag* med 175 kronor i månaden. Till yngre studerande utgår *studiebidrag* med 75 kronor i månaden, inackorderingstillägg med 100 kronor eller resetillägg med 30—75 kronor samt, beroende på den studerandes och hans föräldrars eller makes ekonomi, inkomst- och behovsprövade tillägg om vardera högst 75 kronor. Studerande vid läroanstalt för vuxna kan under studiernas slutskede tilldelas *vuxenutbildningsbidrag*. Bidraget utgår efter behovsprövning med högst 2 000 kronor för gymnasiestudier och högst 1 000 kronor för andra studier. Detta bidrag kan icke erhållas samtidigt med studiebidrag eller förhöjt studiebidrag. Vid sidan av de nämnda förmånerna kan efter behovsprövning studielån med högst 5 000 kronor per läsår beviljas. Studiebidrag jämte tillägg eller förhöjt studiebidrag utgår endast vid heltidsundervisning och förutsätter i princip en kurstid av minst åtta veckor.

För studier vid universitet och därmed jämställda utbildningsanstalter utgår *studiemedel* med i princip högst 70 % av basbeloppet för varje termin. Den som erhåller studiemedel med högsta beloppet får 875 kronor per termin i studiebidrag som till skillnad från resten av studiemedlen erhålles utan återbetalningsskyldighet. Har den studerande minderåriga barn

tillkommer barntillägg med 12,5 % av basbeloppet för termin. Studiemedlen är behovsprövade och reduceras i förhållande till den studerandes och, om han är gift, hans hustrus inkomst och förmögenhet. Basbeloppet är för närvarande 5 300 kronor. Rätten till studiemedel är liksom brevskestipendierna beroende av studielämplighet. Därrest inte särskilda skäl föreligger utgives ej studiemedel för termin, som infaller efter det den studerande fyllt fyrtio år.

Brevskolestipendier, som utgår efter behovsprövning, utgives med högst 300 kronor per läsår för brevskolstudier med real- eller gymnasieexamen som mål. Vid studier vid enskild skola med förenad brevskol- och muntlig undervisning med real- eller ingenjörsexamen som mål är högsta stipendiesumman 450 kronor per läsår. Under det sista året av studierna kan stipendium utgå med högst 600 kronor till elev, som deltagar i preparandkurs vid brevskola. Elever vid brevskolornas preparandkurser har i allmänhet möjlighet att erhålla studiebidrag jämte tillägg eller förhöjt studiebidrag.

Arbetslösa, som fyllt 21 år, kan genom arbetsmarknadsstyrelsen för omskolning och fortbildning kostnadsfritt erhålla undervisning, undervisningsmateriel, arbetskläder och resor. Dessutom utgår särskilda *utbildningsbidrag*, dock i princip ej vid nybörjarkurser, vilkas deltagare får samma förmåner som ordinarie yrkesskoleelever. Utbildningsbidraget, som är inkomstprövat, består av grundbidrag med högst 410 kronor i månaden, hyresbidrag, som i princip är maximerat till boendekostnaden, samt familjetillägg med högst 200 kronor i månaden för make och 130 kronor i månaden för varje barn under 16 år.

Läsåret 1964/65 beviljades vuxenutbildningsbidrag till 348 studerande med i medeltal 1 567 kronor. Under samma tid bifölls 462 ansökningar om brevskestipendier med i medeltal 397 kronor per elev.

Historik

Den studiesociala reformen år 1964 tog främst sikte på yngre studerande. I vissa hänseenden tog man emellertid speciella hänsyn till vuxna studerande.

Brevskolestipendierna fanns redan före det nuvarande studiesociala systemet. Studiehjälpsutredningen anförde om denna bidragsform (SOU 1963: 48).

Chefen för ecklesiastikdepartementet har vid 1963 års riksdag meddelat att gymnasieutredningen har för avsikt att ta upp frågan om den definitiva utformningen av vuxenutbildningen på gymnasiestadiet (jfr statsutskottet 1963: 60). I samband härmed torde jämväl frågan om brevskestipendierna komma att prövas. Studiehjälpsutredningen har med anledning härav inte ansett sig böra uppta denna form av studiehjälp till prövning.

Vid behandlingen av propositionen angående studiesocialt stöd hade särskilda utskottet att ta ställning till ett motionspar vari yrkades dels att deltidsstuderandena skulle kunna få studiehjälp om undervisningen var av viss omfattning, dels att de som bedriver korrespondensstudier t.v. skulle få vuxenutbildningsbidrag, dels att formerna för korrespondensstudier-
nas definitiva inordnande i det studiesociala systemet skulle utredas. I ett annat motionspar begärdes, att vuxenutbildningens former och organisation skulle utredas. Utskottet, som avstyrkte motionerna, anförde i sitt av riksdagen i denna del godkända utlåtande nr 1 år 1964.

Flertalet deltidsstuderande saknar i dag tillgång till studiehjälp i annan form än lån. De deltidsstuderande bedriver i allmänhet sina studier vid sidan av ett förvärvsarbete, och det har tidigare ansetts, att deras behov av bidrag från det allmänna inte är framträdande. Emellertid är numera hithörande frågor föremål för överväganden inom gymnasieutredningen och yrkesutbildningsberedningen.

Utskottet, som förutsätter att frågan om studiesociala förmåner för deltidsstuderande kommer att behandlas mot bakgrunden av vuxenutbildningens organisation i dess helhet, anser det inte tillrådligt att föregripa resultatet av de båda nyssnämnda utredningarnas arbete genom att nu införa generella bidrag för deltidsstuderande vid läroanstalter av gymnasie- eller yrkesskolekaraktär eller för korrespondensstuderande. Att avskilja vissa kategorier inom gruppen deltidsstuderande och ge dem särskilda förmåner skulle strida mot den för hela propositionen bärande enhetlighetstanken, till vilken utskottet i det föregående givit sin anslutning.

Vid fjolårets riksdag väcktes motioner i vilka framställdes förslag om särskild utredning med uppgift att skyndsamt göra en samlad översyn av hela vuxenutbildningsområdet, varvid särskild uppmärksamhet borde ägnas de krav som nu och i framtiden ställs i fråga om vuxenutbildningens organisation, kapacitet och målsättning samt frågan om effektivt studiesocialt stöd till de vuxenstuderande. *Statsutskottet*, som behandlade motionerna i sitt av riksdagen godkända *utlåtande nr 66*, anslöt sig helt till motionärernas uppfattning att kraftfulla åtgärder borde vidtagas i syfte att underlätta utbildning och fortbildning för vuxna. Utskottet anförde vidare,

Emellertid är såsom även framhållits i motionerna ett flertal utredningar för närvarande sysselsatta med frågor, som berör vuxenutbildningen. I detta sammanhang vill utskottet framhålla, att gymnasieutredningen anmält att den icke kommer att närmare ingå på den tekniska utformningen av det studiesociala stödet åt vuxna. Enligt vad utskottet inhämtat kommer emellertid frågan härom att beredas inom ecklesiastikdepartementet. Att tillsätta en särskild utredning med uppdrag att överse ett område, som för närvarande till större delen är under utredning, anser utskottet sig inte kunna tillstyrka. Enligt utskottets mening bör frågan om en sådan sammanfattande översyn, som avses i motionerna, prövas först sedan nu arbetande utredningar redovisat sina resultat. Utskottet anser därför

att motionerna I: 162 och II: 196, i vad de avser en särskild utredning för en samlad översyn av hela vuxenutbildningsområdet, icke bör föranleda någon riksdagens åtgärd.

Vid fjolårets riksdag väcktes motioner även angående korrespondensstuderande. I ett motionspar ville man öppna möjligheter för korrespondensstuderande att i samband med preparandkurser erhålla vuxenutbildningsbidrag. I ett annat motionspar begärdes utredning och förslag av det studiesociala stödet till korrespondensstuderande. *Andra lagutskottet* anförde i sitt av riksdagen godkända *utlåtande nr 49* över motionerna.

Utskottet har inhämtat att gymnasieutredningen och yrkesutbildningsberedningen under innevarande år ämnar avgiva betänkanden i vilka ekonomiska frågor i samband med korrespondensundervisning kommer att behandlas. Under hänvisning härtill ansluter sig utskottet till den ståndpunkt särskilda utskottet intog i fjol. Utskottet anser således att de nu aktuella motionsyrkandena icke bör föranleda någon riksdagens åtgärd.

Gymnasieutredningen (GU) har hösten 1965 avgivit betänkandet »*Vuxenutbildningen*» (SOU 1965: 60). Utredningen har beträffande de studiesociala frågorna begränsat sig till vissa principiella överväganden. Den tekniska utformningen av studiestödet, samordningsfrågor, den ekonomiska omfattningen m. fl. spörsmål ansåg utredningen lämpigast borde behandlas i annan ordning och därvid omfatta alla former av vuxenutbildning. Utredningens allmänna överväganden i den studiesociala frågan sammanfattas i betänkandet på följande sätt.

Vid bifall till gymnasieutredningens förslag kommer elev vid av det allmänna driven vuxenutbildningsanstalt att erhålla avgiftsfri undervisning. För betydande grupper av vuxenstuderande kommer detta att innebära avsevärda förbättringar i förhållande till vad nu gäller.

Gymnasieutredningen förutsätter att det studiesociala stöd som utgår eller kan komma att utgå till heltidsläsande vuxenstuderande även skall omfatta dem som deltar i de muntliga kurserna vid vuxenskolorna med riksrekrytering eller i de till folkhögskolorna förlagda kurserna.

Även om den deltidsstuderande som regel inte drabbas av inkomstbortfall, kan dock studierna i vissa fall medföra särskilda utgifter av olika slag.

Från såväl samhällets som näringslivets synpunkt är det angeläget att vuxna ges tillfälle till fortbildning och vidareutbildning utan att därvid behöva tagas ur produktionen. Allmänt talar detta för att samhället bör uppmuntra deltidsstudier, bl. a. genom någon form av studiesocialt stöd. Detta stöd måste dock bli mindre än till heltidsstuderande och bör även kunna reduceras totalt, dvs. inget stöd utgå. Vid avvägningen bör hänsyn tagas till samhällets individuella stöd inom utbildningsfältet i övrigt.

Yrkesutbildningsberedningen (YB) har i år framlagt betänkandet »*Yrkesutbildningen*» (SOU 1966: 3). I betänkandet anføres om de studiesociala frågorna.

De senaste bestämmelserna om studiehjälp har till stor del kommit även yrkesskoleleverna tillgodo. Vad som ytterligare behöver utredas och formaliseras är olika former av hjälp åt förvärvsarbetande deltidsstuderande och åt vuxenstuderande i kortare heltidskurser. Hur stödet för yrkessektorns »reguljära» elever skall studiesocialt koordineras med motsvarande stöd för elever i arbetsmarknadspolitiskt motiverade omskolningskurser och motsvarande behöver också utredas.

YB har i inledningen till punkt 23.5 ovan velat framhålla, att det skolsociala programmet över huvud skall sättas in oberoende av i vilken form eleven utbildas, såvitt det är fråga om konsekvenser nära anknutna till skolsituationen. Förlust av viss arbetsinkomst, ökade utgifter för hemhjälp, inackordering under en kortare kurs på en annan ort, resor till och från skolan o. d. kan träffa även den deltidsstuderande och — om svårigheterna ej undanröjs — förhindra att en eljest förnuftig utbildningsplan genomföres.

YB, som i likhet med GU i dess nyligen framlagda betänkande om vuxenutbildning finner att stödet till vuxenstuderande måste ses i sin helhet och inte bedömas i de olika utbildningssektorerna var för sig, vill med andra ord *föreslå*, att en speciell översyn göres över de vuxenstuderandes studiesociala villkor. Därvid bör bl. a. övervägas hur och i vilka former studerande på deltid och vissa icke nu beaktade heltidsstuderande skall få medel enligt studiehjälpsreglementet respektive studiemedelsförordningen och därvid beakta även heltidskurs omfattande mindre än 8 veckor (jfr studiehjälpsreglementet 7 §) respektive bestämmelser om särskilda skäl för studiemedel till person över 40 år (jfr studiemedelsförordningen 7 §). YB finner det dessutom angeläget att — med tanke på att varje medborgare, oavsett civilstånd och försörjningsplikt, skall kunna betraktas såsom självständig i utbildningsavseende — man överväger om icke medelsbehov för makar eller motsvarande skall bedömas utan avseende på andra makens inkomst- eller förmögenhetsvillkor (jfr studiehjälpsreglementet 12 § och 20 § samt studiemedelsförordningen 11 och 12 §§). Även i andra avseenden kan en ökad benägenhet till utbildning för vuxenkategorierna, bl. a. i de enligt arbetsmarknadsutredningen frekventa åldrarna över 30, betyda behov av ekonomiskt och socialt slag — fler internat, fler bespisningslokaler, barndaghem, skolskjutsar och liknande. YB är inte nu beredd att söka kvantifiera och medelsberäkna ett sådant behov, utan önskar endast peka på en trolig utveckling.

Även i 1960 års *arbetsmarknadsutrednings* betänkande »Arbetsmarknadspolitik» (SOU 1965: 9) behandlas vissa vuxenutbildningsfrågor.

Centrala studiehjälpsnämnden har i remissyttrande över gymnasieutredningens ovannämnda betänkande anfört.

Sammanfattningsvis vill centrala studiehjälpsnämnden understryka nödvändigheten av att en allsidig utredning snarast måtte företagas av de vuxenstuderandes sociala villkor och studiesociala behov. En sådan utredning ger förutsättningarna för studiehjälpens utformning. Det är också möjligt att motiv framkommer som ger anledning att i större eller mindre utsträckning ändra formerna för vuxenutbildningens organisation, exempelvis genom införande av heltidsundervisning i större omfattning. Vidare

är det angeläget att utredningen av de studiesociala frågorna omfattar alla former av vuxenutbildning, således även de delar av den gymnasiala vuxenutbildningen som ingår i yrkesutbildningsberedningens uppdrag.

Den heterogena sammansättningen när det gäller vuxenstudierande gör att vuxenutbildningen måste vara elastiskt utformad. Därav följer att även det studiesociala stödet bör vara elastiskt, så att möjligheter föreligger till viss differentiering av stödet med hänsyn till förhållandena i det enskilda fallet, ett behov som bör beaktas vid utredningsarbetet.

I *finansplanen i årets statsverksproposition* anges, att till de reformer som enligt regeringens mening bör tillmätas särskilt hög prioritet hör en förbättring av sjukförsäkringen, en genomgripande reform av vuxenutbildningen och en förkortning av arbetstiden. Vidare uppgives att regeringen har för avsikt att i samband med vårens kompletteringsproposition återkomma till frågan om den takt i vilken dessa reformer bör aktualiseras.

Utskottet

Vuxna studerande vid de gymnasiala skolorna har i princip samma rätt till studiesociala förmåner som yngre elever. Den som påbörjar sina studier tidigast det år han fyller 21 år har sålunda rätt till förhöjt studiebidrag, som utan behovsprövning utgår med 175 kronor i månaden under läsåret. Förmånen förutsätter att eleven deltar i heltidsundervisning omfattande minst åtta veckor. Den studerande kan dessutom efter behovsprövning erhålla studielån med högst 5 000 kronor per läsår och därutöver, om han är elev vid någon av särskilt angivna läroanstalter för vuxna, vuxenutbildningsbidrag med högst 2 000 kronor. Sistnämnda bidrag utgår dock ej samtidigt med förhöjt studiebidrag.

Universitetsstuderande, som är yngre än fyrtio år, har i princip rätt till studiemedel. Om särskilda skäl föreligger kan studiemedel tilldelas även studerande som överskridit denna åldersgräns. Studiemedlen utgår enligt huvudregeln varje termin med 70 % av basbeloppet. Studerande som är berättigad till studiemedel med högsta beloppet får 875 kronor per termin i studiebidrag, som erhålles utan återbetalningsskyldighet. Om den studerande har minderårigt barn ökas studiemedlen med 12,5 % av basbeloppet för varje barn. Har studeranden eller hans make inkomst eller förmögenhet minskas studiemedlen enligt särskilda regler. För att studiemedel skall utgå fordras att vederbörande har förutsättningar att tillgodogöra sig den tillämnade undervisningen.

För studier vid korrespondensinstitut med real-, student-, handelsgymnasie- eller ingenjörsexamen som mål kan s.k. brevskestipendier utgå. Stipendierna, som är behovsprövade, utgår för läsår med högst 300, 450 eller 600 kronor beroende på studiernas art.

Förevarande motioner behandlar problem som rör det studiesociala stödet till vuxna studerande och elever vid korrespondensinstitutet. I motionerna I: 25 och II: 42 begäres skyndsamt utredning och förslag rörande utformningen av ett studiefinansieringssystem för vuxenstuderande. Motionerna innehåller dessutom ett yrkande att den begärda utredningen skall samordnas med övriga utredningar på vuxenutbildningsområdet så att det blir möjligt att i ett sammanhang ta ställning till frågan om reformering av vuxenutbildningen. Även i motionerna I: 396 och II: 499 hemställs om skyndsamt utredning av ett studiesocialt system för vuxenstuderande. I dessa motioner yrkas tillika, att från och med nästa budgetår vuxenutbildningsbidrag skall kunna utgå till korrespondensstuderande som bevisar vissa preparandkurser. I motionerna I: 94 och II: 129 begäres utredning och förslag beträffande det studiesociala stödet till korrespondensstuderande.

Vuxenutbildningsfrågorna har på senare tid tilldragit sig betydande uppmärksamhet. I årets finansplan anges en genomgripande reform av vuxenutbildningen såsom en av de frågor som bör tillmätas särskilt hög prioritet. Gymnasieutredningen och yrkesskoleberedningen har nyligen avgivit betänkanden som innehåller förslag till reformering av vuxenutbildningen. Utredningarna har emellertid inte tagit ställning till hur understödet bör utformas utan endast gjort vissa allmänna överväganden. Utredningarna har förutsatt att den närmare utformningen av det studiesociala stödet skall ske i annan ordning och därvid omfatta alla former för vuxenutbildning. Centrala studiehjälpsnämnden har i remissyttrande över gymnasieutredningens ovannämnda betänkande framhållit att frågan om studiesocialt stöd till vuxenstuderande bör närmare utredas.

Utskottet vill för sin del instämma i den i olika sammanhang framförda åsikten, att det är angeläget att vuxenutbildningsfrågan snart löses. Problemet om studiesocialt stöd till vuxenstuderande hänger intimt samman med organisationen i stort av vuxenutbildningen. Studiefinansieringsfrågan bör därför inte ses isolerad utan lösas samtidigt med att man tar ställning till vuxenutbildningens framtida utformning. Mot denna bakgrund anser sig utskottet kunna utgå från, att det ytterligare utredningsarbete kommer till stånd, som erfordras för den närmare utformningen av det studiesociala stödet till vuxenstuderande. Då korrespondensundervisning i den framtida vuxenutbildningen sannolikt kommer att spela en viktig roll, kan det förutsättas att även de studiesociala problem som sammanhänger med denna form av undervisning kommer att beaktas. Av en nyligen framlagd proposition angående riktlinjerna för arbetsmarknadspolitiken m.m. framgår att förslag angående studiesociala förmåner till vuxenstuderande kommer att föreläggas nästa års riksdag. Med hänsyn härtill är något riksdagens initiativ i de aktuella frågorna inte påkallat.

På grund av det läge vuxenutbildningsreformen befinner sig i anser utskottet det heller inte lämpligt att nu genomföra en dellösning av den art som föreslås i motionerna I: 396 och II: 499, innebärande att vuxenutbildningsbidrag i vissa fall skall utgå till korrespondensstuderande.

Med hänvisning till det anförda får utskottet hemställa,

att följande motioner, nämligen

- 1) I: 25 och II: 42,
- 2) I: 94 och II: 129, samt
- 3) I: 396 och II: 499, såvitt nu är i fråga, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 22 mars 1966

På andra lagutskottets vägnar:

AXEL STRAND

Vid detta ärendes behandling har närvarit:

från första kammaren: herr Strand, fru Carlqvist*, fru Hamrin-Thorell*, herr Lars Larsson, fru Nilsson*, herrar Edström, Hübinette* och Thorsten Larsson;

från andra kammaren: herrar Anderson i Sundsvall, Bengtsson i Varberg, Fredriksson, Edlund, Jönsson i Ingemarsgården*, Carlsson i Göteborg, fru Skantz och herr Elmstedt.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av fru *Hamrin-Thorell*, herrar *Edström*, *Thorsten Larsson*, *Anderson* i Sundsvall, *Jönsson* i Ingemarsgården och *Elmstedt*, vilka ansett,

a) att det avsnitt i utskottets yttrande som börjar å s. 8 med orden »Utskottet vill för» och slutar med orden »utgå till korrespondensstuderande» bort ersättas med text av följande lydelse:

»Det är enligt utskottets mening synnerligen viktigt att det för närvarande helt otillfredsställande studiesociala stödet till de vuxenstuderande byggs ut så att denna kategori får väsentligt bättre möjligheter till utbildning. Av en nyligen framlagd proposition angående riktlinjerna för arbetsmarknadspolitiken m.m. framgår att förslag angående studiesociala förmåner till vuxenstuderande kommer att föreläggas nästa års riksdag. Då det dels är oklart vad detta förslag kan komma att innebära för de

korrespondensstuderande och dels icke obetydlig tid hinner förflyta innan nya bestämmelser för dessa kan träda i kraft, är det enligt utskottets mening angeläget, att frågan om studiesocialt stöd till bl.a. denna grupp studerande når en snabb lösning. I motionerna I: 396 och II: 499 har anförts att det s.k. vuxenutbildningsbidraget, som efter behovsprövning kan utgå under studiernas slutskede till studerande vid kvälls- och vuxengymnasier, skulle kunna utan ytterligare utredning och utan att föregripa en slutgiltig lösning av frågan göras tillgängligt även för korrespondensstuderande, som bedriver motsvarande studier för beivrande av preparandkurser. Utskottet anser att en sådan åtgärd skulle innebära en angelägen förbättring av de korrespondensstuderandes studieekonomiska situation och tillstyrker motionerna. I enlighet med vad i motionerna anförts bör bidragen utgå fr.o.m. höstterminen 1966. Beträffande övriga i motionerna framförda förslag anser utskottet att de inte nu bör föranleda någon riksdagens åtgärd».

b) att utskottet bort hemställa,

»A. att riksdagen med bifall till motionerna I: 396 och II: 499, såvitt angår yrkandet om vuxenutbildningsbidrag till vissa korrespondensstuderande, måtte för sin del antaga följande

**Förslag
till
Förordning
om ändrad lydelse av 19 § studiehjälpsreglementet den 4
juni 1964 (nr 402)**

Härigenom förordnas, att 19 § studiehjälpsreglementet den 4 juni 1964 skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

19 §

Studerande vid läroanstalt för vuxna må under studiernas slutskede tilldelas vuxenutbildningsbidrag.

Studerande vid läroanstalt för vuxna samt studerande, som genomgår av brevskola anordnad preparandkurs, beträffande vilken Konungen så bestämmer, må under studiernas slutskede tilldelas vuxenutbildningsbidrag.

Vuxenutbildningsbidrag utgår — — — — — — — — andra studier.
Vuxenutbildningsbidrag må — — — — — — — — förhöjt studiebidrag.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1966.

B. att följande motioner, nämligen

- 1) I: 25 och II: 42,
- 2) I: 94 och II: 129, samt
- 3) I: 396 och II: 499, såvitt angår yrkandet om utredning om ett studiesocialt system för vuxenstuderande, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd».